

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

79. Eunuchi Regis contendunt ne Pechino abeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

penitus; Riccium laudibus in cœlum ferebant,angebantque taxata illius meritis præmia; verum iis quos dabant lubinde libellis supplicibus, cum id non peterent quod Rex potissimum auebat peti, de retinendo Pechini Riccio, ne ij quidem responsum tulere. Rogare sæpius Præsidentem Riccius, id vnum libello inferi, reliqua omnia quantumuis magnifica deleri; ille immobilis in lege qua rem niti publicam censebat pertinaciter hære; Rex velle Pechini Riccium, sed à Præsidente, eiusque Collegis postulatam; nolle Præsides ab Rege hunc petere; nodum diu inextricabilem sic diuina sapientia euoluit vt Præsides non caderet, Rex vinceret; campum Riccius obtineret in quo nunc fidei Christianæ, & eracis gloria triumphat. Erat Pechini Mandarinus nomine Ciaochiensis, post Colaos Iummus; qui visentis se Riccij affatu adeo captus est, vt vellet cum frequenter apud se, ad mensam, & proluxa colloquia habere, confirmatâque vsu familiari intima necessitudine, Zaihiotaium Præsidentem non rogans, sed præter consuetum Sinarum, increpans, acriter reprehendit ob conclusum indignè Riccium; cuius vero, aiebat, reum? violatâ inquit Præsides, legis; & elusi extraneorum tribunalis, vt suffragio Mathani ad Regem sese penetraret: hic Mandarinus, vehementius excandescens; vias, inquit, obsidet Mathanus, capit, latrocinatur, interficit, deprædatur ad satietatem, & pro libidine quoscumque fors Lincinum tulerit; nec tantum nobis vitium suppetit vt coherceamus eius manus, nedum (quod commertus est) amputemus, & hoc videlicet poterit aduena infelix, quem data necessitas inuitum, in vngues huius sicarij induit? & tibi propterea fit pœna dignus, quem miseratione prosequi debuisses? quibus dictis, indignans, ab eo se auertit. Præsides huius aut metu (à quo prouectus in gradum fuerat) aut rationibus expugnatus, exemplo ad Riccium destinat, qui ei suggerat de postulanda supplici codicillo à Præsidente venia degendi extra castrum, eo quod incommodaret eius valetudini non parum; cui petitioni rescripsit statim Præsides, cum amplissima potestate legendi vbivis Pechini domum, in qua nihilominus cum sociis quatuor, continuarentur illi sumptus è fisco Regio; attribuit & seruum, qui vt vsus est Sinarum proceribus, ad eius fores excubaret. Liber igitur deinceps Riccius, per se ipsemet Deo inspirante, tentare aggressus est, quod nemo omnium quotquot in aula plurimum poterant tentasset. Regi per libellum pari modestia, & sapientia conceptum supplicauit vt sibi liceret Pechini habitare; amicissimo Mandarino (cuius id erat officij) offerendum Regi libellum credidit; hortantibus etiam Præfectis Externorum, quibus æquè cordi nihil erat quàm vt probrosam sibi causam absolui cernerent.

Suspensio animi Riccio in expectatione Rescripti regij, precibusque ardentibus apud Deum instanti vt datum libellum optato responso fortunaret; Ecce tibi ab Rege de nobilitioribus Eunuchis, qui honorifica visendi specie, denuntiant Riccio, quanti Regis gratiam faceret, quantumque

79.
Eunuchi Regis contendunt ne Pechino abeat.

tumque illius offensam cauere; tam procul omnem à se abiceret cogitationem Prouinciarum australium; sed securus in aula consistens, certus perpetuæ Pechini habitationis: quam illi gratiam Rex ore maluit quam scripto conferre quod Externis Præfecti quibus necessario erat exhibendum in contrarium obstinatissimi, non essent illud probaturi, & Rex salua per Præfectos lege, gratificari per se Riccio volebat. Hæc meta cursus ærumnosissimi, vitæ annos octodecim innumerabilibus tædiis, casibus, & curis exercitæ; ad quam tamen quicquid prudentiæ, & cunctationum, quicquid tolerantia & opis humane excogitari potuit, nunquam attingisset; nisi hunc Regi animum indidisset Deus vt Pechini Externum omnino vellet; & hoc qualecumque ingenium, vt quamuis præter leges, saluis tamen in legibus fieret. Quod tam perspicuè Riccio constitit, vt diuturnis suis in hanc rem contentionibus nihil plane, Deo omnia arrogaret; cuius in ea, & similibus, expertus præsentem & beneficam manum, ingenti fiducia deinceps audebat feliciter multa, quibus prudentia hominum augerabatur exitus infelices: hoc ipse suis aliquot post annos literis testatur. [Scriptum, inquit, Romam accepimus, de conuersione multorum in hoc regno, Regisque adeo ipsius ad Christum perducti, querunturque nos sibi aliqui, tam beati nuntij lætitiâ inuidisse; nobis verò abundè est hæcenus, quod tandem fiximus in aula sedem Rege maxime annuente; quod de illius ærario alimur; quod eius aduersum maleuolos, tutela fouemur; quod sacras imagines dono sibi à nobis oblatas, & alia munera magni facit; quod in regno ex nostris tredecim Sacerdotes, quatuor adiutores, quod in aula vtraque, & alibi liber agimus, liberè ad Christum multos adducimus, frequentamur obseruamurque à viris Principibus. Hæc, inquam, nobis, & cunctis Sinarum ingenij aduersus Externos consciis pro miraculo sunt, nec de his aliter aut cogitamus aut loquimur, quam de potentia diuinæ miraculis, quæ res tantos mihi animos facit, vt Deo confisus ea non dubitem aggredi, quæ vis alioqui, & humana ratio dissuade.] Hæc sunt de rebus Riccius: firmatam nostris Pechini stationem cumulauit Rex annona liberali, quam exinde Macao expectare ob trimestre iter, nimis longum; ob Lusitanorum rem argentariam labantem, incertum, ob communicationem cum externis suspectum; ab Sinis verò corrigare nihil foret aliud, nisi confirmare quod vulgo delirant, regiones omnes esse famelicæ; suosque in Sinas mittere, vt victum ingenio, & nouitate doctrinæ sibi quarant. Annona regia non modo vsui sed honori quoque nostris fuit, quibus tanquam suis è palatio Rex sportulas designauit; ne quid autem ex his, vt fiebat, Ministri deciperent, Mandatum in gratiam Riccij quem habebat in paucis carum, summam in aduenas adeptus Præfecturam, illas aureis quindecim mensibus mutauit, qui apud Sinas triplum ferè pretium nostrorum æquant edictione iuridica, nostrorum Pechini habitationem liberam sancit; inuenit

79.
 Recentum
 Pechini Ric-
 cium mira-
 culo simile.